GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJSJEK

Narodna Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU.
MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50
OGLASI PO SNIZ. TARIFI. — Priopćeno po retku D. 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE
Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47
Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja.
Cekovni račun Pošlanske Stedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.—
PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA
NOSTRANSTVO D 20 — RUKOPISI SE NE VRACAJU.

GODINA III
ŠIBENIK, 4 JUNA 1935
BROJ 227

Sastanak nove Narodne skupštine

Beograd 4 juna. — Poslije dolaska svih poslanika zemaljske liste gosp. B.. Jevtića i velikog broja poslanika gosp Mačekove liste iz Vardarske, Zetske, Dunavske, Moravske i Drinske banovine održao se jučer u 9 sati izjutra prvi sastanak novoizabrane Narodne Skupštine. Tom su sastanku prisustvovali svi narodni poslanici sa liste g. Jevtića, zatim svi članovi vlade i veliki broj senatora. Sastanak je otvorio g. Jevtić istaknuvši smjernice državne i nacionalne politike s kojima je njegova lista izašla 5 maja na izbore i pobijedila s impozantnom većinom. Zatim je upoznao poslanike sa pretstojećim radom parlamenta, koji ima da kruniše punim uspjehom politiku, koju je inaugurisao i ostavio u amanet blaženopoč. Viteški Kralj Ujedinitelj.

Iza govora je aklamacijom g. Jevtić izabran za pretsjednika kluba i vođu svih narodnih poslanika, koju su 5 V birani na njegovoj listi.

Idući sastanak je zakazan za danas prije podne.

Saučešće pretsjednika Roosevelta

London 4 juna. — Danas je primio Kralj Đuro V saučešće pretsjednika Boosevelta prigodom katastrofalnog potresa koji je zadesio Beludžistan i predjele sjeverno zapadne Indije, pri čemu je poginulo oko 30000 ljudi.

Audijencija Dr. Đure Paunkovića

Sofija 4 juna — Bugar. kralj Boris III primio je u posebnu audijenciju podstarostu jugoslovenskog Sokolskog Saveza Dr. Đuru Paunkovića. Audijencija je trajala sat i 40 minuta. U toku razgovora kralj Boris se veoma interesovao za rad i razvitak jugoslovenskog sokolstva.

P. N. G.

Slobodan sam Vašem Gospodstvu skrenuti pažnju, da sam dana 3 t.mj.
prenio svoju trgovinu iz kuće „Skočić“ Zagrebačka ulica, u vlastitu kuću na „Dobriću“ uz zgradu gradske štedion.

Moje skladište bogato sam opskrbio svim mogućim vrstam tkanina te sam u stanju, u tom pogledu, koli sniženim cijenama udovoljiti svim zahtjevima i ukusu mojih cij. mušterija.

Preporučujući Vam se, molim da me izvolite posjetiti, bez obaveze na kupnju. Sa odličnim štovanjem

ŽMIKIĆ RADOSLAV

ENGLESKO-AMERIČKI FRONT

Washington 4 juna. — U parlamentu se raspravljalo o engleskom predlogu za stvaranje zajedničkog fronta između Engleske i U. S. A. protiv rušitelja mira, kako je to nekidan bio kazao zamjenik engleskog pretsjednika vlade g. Baldwin.

Nakon toga je ministar vanjskih posala Hull održao govor. koji inspirisan prijateljskim duhom spram Engleske naglasivši da U. S. A. osobito pozdravlja govor Baldwina i Edena i da će nastojati da svakako dođe do suradnje između dviju bratskih država za očuvanje svjetskog mira.

JEDNA OZBILJNA SJEDNICA

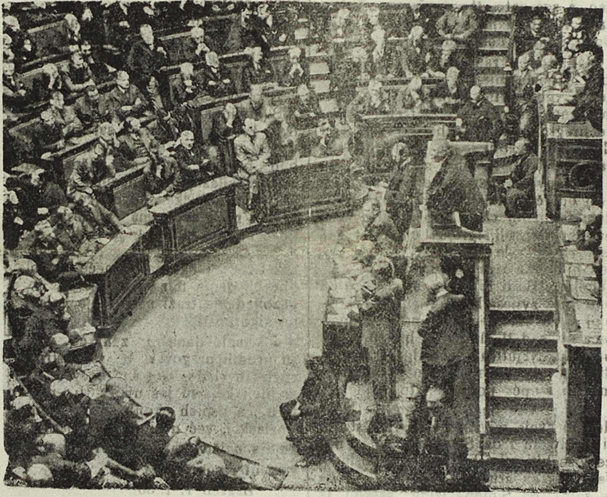

Sjednica francuske komore na kojoj je ministar financija Germain — Martin (na govornici) iznio predlog o novom zakonu za drž. punomoć Iza govornika sjedi na presjedničkoj stolici presjednik komore Buisson današnji ministar presjednik

OPTUŽENI KATALONCI U ZATVORU

U Madridu je započeta rasprava proti katalonskih buntovnika, koji su u svoje vrijeme, makar i za kratko, uspjeli uspostaviti slobodu Katalonije. Na našoj slici: vođe buntovnika u zatvoru, i negdašnjim katalonskim presjednikom Companysom u sredini

Engleska vlada je dozvolila talijanskim avijonima da lete preko egipatskog teritorija za Abesiniju.

U madžarskoj političkoj javnosti izazvala je pravu senzaciju vijest o izmirenju grofa Bethlema i T. Eckarda.

Njemačka je predgradje protiv komunizma

Prag 4 juna — Poznati češki političar i državnik Dr Kramarž napisao je u „Narodni Listi“ članak u kojemu medju ostalim veli i ovo:

Hitler je proglasio Njemačku predgrađem evropske civilizacije protiv komunizma. Svojedobno su razni njemački generali zastupali istu ideju, ali nisu mogli učiniti ništa, kad je demokratska Njemačka bila saveznik i zaštitnik boljševika. Tome su bile mnogo krive pobjedničke države, a osobito Lloyd George zbog svog izazovnog držanja na genovskoj konferenciji 1922 god. Ondašnji nutarnji razvoj Njemačke silno je pogodovao razvitku komunizma. Razumljivo je, da je jednom moralo doći do ozbiljnog obračuna izmedju Hitlera i komunizma za prevlast u Njemačkoj. Bez obzira na to da li se pristaje uz Hitlera ili ne treba pošteno priznati da je pobjeda Hitlerova spasila Njemačku od komunističke revolucije. Posljedice su te pobjede: promjena rusko-njemačkih odnosa te zbliženje izmedju Njemačke i Poljske. kao i izmedju Francuske i Rusije. I ako su podjeljena mišljenja o vaznosti i značenju nacional-socijalizma, to ipak kad se uzme u obzir razorno dejstvo komunizma, svatko mora dati pravo onom prvom.

Dug Sovjetske Rusije

Noskva 4 juna. Ubrojivši najnoviji zajam od 3 ipo milijarde rubalja to onda ukupni državni dug današnje Rusije iznosi ravno 22 milijarde rubalja.

Umorstvo sovjetskog komesara

Moskva 4 juna. — „Pravda“ javlja da je u Ivanovsku umoren sjekirom komesar kolektivne privrede i raniji pretsjednik moskovskog seljačkog udruženja Platoviček.

50° Celsiusa u Indiji

Bombay 4 juna. — U čitavoj Indiji vlada strahovita vrućina, osobito u zapadnim krajevima gdje temperatura iznosi u hladu 45° do 50° C. Iz čitave zemlje stižu vijesti o mnogobrojnim slučajevima smrti zbog sunčanice.

Pazi!

Pred par dana priložili smo uplatnice pošt. ček. zavoda i molimo da se odmah uplati dužna pretplata. — Ona gospoda koja ništa ne duguju nek uplatnicu sačuvaju za slijedeći put.

Sovjetska Rusija u evropskoj politici

„Neue Freie Presse" u dopisu svog moskovskog dopisnika inž. Bassechesá pretresá sadašnju ulogu u SSSR u evropskoj politici. SSSR sve dublje zasjeca u evropsku politiku. Da bi to mogla s uspjehom činiti morala je svoje dosadašnje metode potčiniti dubokim izmjenama. Kako se sadašnja Rusija razlikuje od Rusije prije dvi godine, pokazuje Staljinova izjava, koja odobrava naoružavanje Francuske. Politika SSSR se sve više prilagođuje praktičnoj stvarnosti i sve manji je uticaj Treće internacionale na djela moskovske vlade. Sovjetski Savez će vjerovatno svojim političkim interesima potpuno žrtvovati interese Treće internacionale, kojoj će vjerovatno od sviju prava, koja je do sada u Rusiji imala, ostati samo pravo azila. Svjetska komunistička organizacija je dakle pred velikim nazadovanjem. Làvalova moskovska posjeta pretstavlja vrlo važnu etapu kako u opštoj mirovnoj politici, tako i u politici sovjeta.

Kad je u Njemačkoj došao na vladu Hitler sovjeti su predložili pakt bez bjednosti i garancija za baltičke države. Taj pakt, koji bi obezbijedio mir u istočnoj Evropi, trebale su da garantiraju Njemačka i SSSR. Berlin je taj predlog odbio uprkos saveta tadašnjeg moskovskog poslanika Nadolnija, koji je odmah zahvalio na svom zvanju. Poslje neuspjeha t. g. prvog pakta SSSR je pristupio izradi nove varijacije istočnog pakta, koji je izrađen na daleko široj bazi uz sudjelovanje Francuske i koji je imao već karakter sveevropskog pakta. I taj pakt je propao na otporu Njemačke i Poljske. Tada je SSSR istupio s novom varijantom bilateralnih ugovora s uzajmim obavezama za pomoć između Fráncuske i SSSR i Čehoslovačke i SSSR. Ti ugovori treba da se dopune ugovorom Francuske s Malom antantom. Lavalov moskovski put je ujedno omogućio novu varijantu istočnog pakta, čija baza bi bili vojni ugovori, koji između pojedinih država već postoje.

Oko te baze, koja tačno određuje obaveze uzajamne pomoći, treba da nikne širi multilaterni pakt, koji bi pored principa nenapadanja i bezbjednosti sadržao obavezu da se napadač ni u kom slučaju ne pomaže. Ta obaveza bi drugim riječima značila ekonomsku blokadu napadača sa strane okolnih država. Fakat dâ bi s tim multilateralnim paktom odpale vojničke obaveze, omogućio bi kako Poljskoj tako i baltičkim državama da pristupe paktu. A sadašnji francusko-talijanski prijateljski odnosi bi prema moskovskom nazoru omogućili spajanje između dunavskog pákta i istočnog pakta. Vezu bi u tom održavala Čehoslovačka. Stupi li naime u pokret mehanizam bezbjednosti dunavskog pakta, u kome prirodno mora učestvovati Čehoslovačka, onda će se automatski staviti u pokret i mehanizam istočnog pakta, čiji je član opet Čehoslovačka. Ostvarenje te koncepcije bi značilo stvarenje „sveevropskog pakta bezbjednosti, koji bi sve ostale države postavio pred alternativu: ili da priđu tomu paktu ili da idu protiv čitave Evrope.

Podmirite pretplatu!

Uoči Baldwinove vlade

Što se je odavna nagovieštalo bit će doskora gotov čin. Engleska će dobiti novu vladu, kojoj će na čelu biti Baldwin, vođa konservativaca i radi toga u sadanjim prilikama najjačà ličnost u zemlji. Poznata je stvar, da vlada u parlamentu raspolaže ogromnom većinom i da su radi toga politički odnosi u Engleskoj takovi da jedna vladina kriza može da izbije jedino u njenom vlastitom krilu. Takav je i sada slučaj. Početkom februara ove godine Baldwin je u donjem domu bio ustvrdio, da o promjenama u vladi nema govora, ali je međutim od onda unutarnja vladina kohezija toliko popustila, da je sad rekonstrukcija neminovna. Tko je pratio život Macdonaldove vlade od g. 1931 amo, taj je bez sumnje mogao da opazi, kako joj je nedostojao jak moralni autoritet t. j. da je trpjela od političke anemije. Ona je doduše mnogo učinila za ublaženje privredne krize, naročito njeni članovi Neville Chamberlain, Runciman i drugi, àli bi za nju bilo kud i kamo bolje, da joj je pripadao n. pr. jedan Winston Churchill. Što je ovaj čovjek, koji je svojoj zemlji učinio sjajnih usluga bio ostavljen po strani, to se je vladi Macdonald Baldwin ipak osvetilo, kao i to što nije imala ljude, koji bi na pučke mâse imali velik uticaj. A to joj je trebalo tim više, što je ugled Macdonaldov sve višĕ slabio. To se je višekrat opazilo u provinciji na javnim zborovima, na koje bi on pristupao, a sve zato, što se je on, nekadanji labourman, i odviše lično izložio u pitanju neuposlenosti.

Radi toga i radi drugih raznih razloga u posljednje se je vrijeme u vodećim engleskim političkim krugovima mnogo šaputalo o potrebi vladine pregrupacije. Treba znati, da u Engleskoj postoji jedna nadvlada, organ koji formalno nije složen, ali koji u časovima historijske važnosti vrši svoj odlučni uticaj. Ljudi, koji pripadaju faktičnoj vladi, ako se nisu kroz politiku istrošili, igraju u tom organu dakako vrlo važnu ulogu, ali pored njih ima i drugih valjda još uticajnijih. Radi toga su se glasovi o potrebi izvjesnih promjena u sadanjoj vladi čuli već pred nekoliko mjeseca i sad ti glasovi dobivaju svoju potvrdu. Najuticajniji su ipak pobijedili, a do pobjede im je pomogla mnogo i opća politička situacija.

Sad je više nego jasno, da će Macdonald svoje mjesto premiera ustupiti Baldwinu i da Sir John Simon neće više biti ministar vanjskih poslova. Jedna jaka grupa Torijevaca uopće je zato, da Simon iziđe sasvim iz Foreign Office-a. Zamijenit će ga, kako se saznaje, lord Eden.

Ovih posljednjih dana, dozrelo je sasvim pitanje rekonstrukcije, koja bi se uz uobičajne formalnosti imala provesti već 7 juna.

Ova će rekonstrukcija značiti i to, da će valjda još ovog ljeta biti obavljeni generalni izbori, tim više što postoji već mnogo toga. rádi čega je potrebno što prije saslušati narod. Sa stanovišta postojećeg režima kraljevske su jubilarne svečanosti stvorile odlično raspoloženje. Pitanje oružanja nije više onaj osinjak, koji bi vladi zadao muka, jer ako se druge zemlje febrilno naoružavaju, mora da to čini i Engleska — naglasuje se u taboru Torijevaca. Chamberlainov budžet učinio je prilično dobar utisak na široke slojeve naroda. Sve su to za novu vladu povoljni momenti, koji je ne mogu odvraćati od pomisli na izbore.

Nego novi kabinet morá ipak da bude što moguće homogeniji i kompaktniji. Vlada čistih Torijevaca ne bi Baldwinu bila pоćudna, jer bi mogla da izazove jaku opoziciju. Mora se i nadalje čvrsto ostati na bazi „nacijonalne vlade".

Bilo je mnogo spomena o mogućnosti, da u novu vladu uđe i Lloyd George, čovjek, koji je u narodu stekao naslov dobitnika rata, on bi sadà imao da steče naslov dobitnika mira. Baldwin bi gà vrlo rado imao u vladi, ali su mu drugi neki uticajni ministri protivnici.

Čovjek, koji bi motornu snagu vlade silno ojačao, bio bi Winston Churchill, kojega je Macdonald 1931, sigurno na svoju štetu, mimoišao.

Bilo kako bilo, nova engleska vlada s Baldwinom na čelu, može se smatrati gotovim činom, a svi su izgledi, da će ona biti sastavljena tako, da bude potpunoma dorasla važnome momentu sadašnjice, zadacima savremene opće političke odgovornosti, a u prvom redu zadacima engleske političke odgovornosti, koja je baš sada najviše angažovana, kad se tako imperativno i akutno nameće problem obezbijeđenja mira i kad se za to obezbijeđenje traži ostvarenje kolektivne sigurnosti.

Još malo dana i znat ćemo čime su urodili pregovori o rekonstrukciji engleske vlade, koji su se već dugo vodili i koji su još uvijek u punom jeku, a uspjeh kojih se ne samo u Engleskoj, već u cijelom svijetu očekuje s najživljim, inače vrlo razumljivim interesom.

Zagreb 1. I. 35.

Dinko Sirovica.

TU NESMIJE BITI SENTIMENTALNOSTI

Poslovni odnošaji Jugoslavije i Francuske — Kupujmo samo iz one zemlje, koja troši naši proizvode. — Naša pasivna bilanca sa Francuskom.

U par smo navrata upozorili na činjenicu, da mnoge náše savezničke zemlje od nas ne uvoze gotovo ništa ili jako malo, dok to čine iz zemalja koje prema njima — a ni prema nâma — nisu baš najprijateljskije raspoložene. Istákli smo načelo, da naš narod ima posvema pravo, kad veli, da nam kese nisu sestre iako smo mi braća. Tu našu tvrdnju potvrdjuju i „Beogradske Narodne Novine", koje pod naslovom: „U 1934 g. izvezli smo u Francusku robe za 51,437.555, a uvezli smo iz Francuske robe za 177,693.000 dinara!" donose ovaj članak:

Uvijek i u svakoj prilici, godinama i neumorno, mi smo tražili i tražimo, da se uvozi samo ona roba, koju mi ne proizvodimo i samo iz one zemlje, koja traži naše proizvode, zemljoradničke, svake vrsti, na prvom mjestu. Da nisu velike industrijske zemlje počele da potstiču i protežiraju proizvodnju agrarnih proizvoda po svojim zemljama, ne bi se u agrarnim zemljama razvila protekcionaška industrija i ne bi se kriza u svijetu ovako jako manifestovala. Ali kad Engleska, Francuska, Njemačka i druge industrijske države favoriziraju agrarnu proizvodnju onda kako mi da kupujemo njihove industrijske proizvode?

Takvo držanje velikih industrijskih država izazvalo je protekcionizam i zaštitu naše industrije, koja je uništila velike prihode (od carina) državi, á koja je zaštićena kartelisala se i pljačkala naše potrošače, narod te srozavala kupovnu moć masa, slabeći financijski i državu i narodne mase. No to je stvar revizije zaštitnih carina i ispitavanje rada domaće industrije (u čijim je rukama, koliko su proizvodni troškovi, a kolike su cijene, koliko se plaća poreza i odakle sirovine).

Riječ je ovdje o trgovinskim odnosima našeg trgovanja s Francuskom riječ je ovdje o pasivnosti s obzirom na trgovinske statistike za poslijednje tri godine i potrebno je, da se teškoće u trgovinskim odnosima naše zemlje i Francuske otklone, tim prije kad smo mi u prijateljstvu, savezu i bratstvu sa Francuskom.

Godine 1932 uvezli smo iz Francuske robe za oko 130 milijuna, a izvezli za preko 82 milijuna, u 1933 uvezli smo za 120 i pol milijuna a izvezli zà 74 milijuna, u 1934 uvezli smo robe za preko 177 milijuna, a izvezli u Francusku za nešto više od 51 milijuna dinara. Razlika je ogromna, a ta se razlika manifestuje i u prvom tromjesečju ove godine na našu štetu, o čemu smo već pisali. Milo nam je, što su naši zvanični faktori počeli o ovome da vode računa i u „Privrednom Pregledu konzularno privrednog odjeljenja Ministra inostranih djela", piše se o ovim teškoćama i iznose se uslovi, da se šteta otstrani.

A naše je mišljenje prosto i jasno: Kupujmo samo ono, što mi ne proizvodimo i samo iz one zemlje, koja troši naše proizvode".

Nemiri u Italiji radi Abesinije

— pobuna vojnika i žena —

„Giustizia e Liberta" javlja iz Savigliana (Cuneo) da su se u tamošnjim odredima, koji su imali biti upućeni u Afriku, dogodili veliki neredi. U Genovi su žene provalile u jednu kasarnu protestirajući protiv rata i odlaska vojnika u Afriku. Policija je intervenirala, pa je nekoliko žena ranjeno, a mnogo je uapšeno.

Banjalučki privrednici traže da se centrala „Šipada" prenese u Banjaluku

U vezi s gubicima „Šipada" donose „Vrbaske Novine" izjavu pretstavnika banjalučkih privrednih korporacija, u kojoj se tvrdi da je taj deficit posljedica skupih prilika, pod kojima Šipad djeluje u Sarajevu. U toj izjavi privredne korporacije nadalje tvrde, da će Šipadovo poslovanje biti aktivno sámo u slučaju, ako se preseli u jeftinu bosansku krajinu, kao što je uostalom to i bilo, dok se njegova centrala nalazila u ovim krajevima. Banjalučki privrednici mnogo žale što ministar šuma i rudnika dr. Popović prilikom svog posjeta u Sarajevu, gdje su opet intervenirali protiv prenosa Šipada nije navratio u Banjaluku, gdje bi ga upoznali sa pasivnošću Šipadovog poslovanja. Medjutim kaže se u toj izjavi, da je najoportunije da se centrala ovog najvećeg drvarskog poduzeća prenese u Vrbasku banovinu, jer je to jedini način da se aktivira njegova bilanca.

»La Dalmatienne«

Ovih dana objavilo je društvo „La Dalmâtienne" svoju bilancu za poslovnu godinu 1933 34 (od 1 jula 1933 do 30 juna 1934). Iz bilance proizlazi, da je u prošloj poslovnoj godini brutto prihod društva iznosio 5 milijunà 542.926 franaka (g. 1932-33 1,516.478 franaka). Za prijašnje dvije poslovne godine iznosio je gubitak društva ukupno 8,748.264 franka. Glavna skupština dioničara održat će se 13 juna u Parizu.

Olakšice za dolazak turističkih avijona u Jugoslaviju

Ovih dana stupila je na snagu odluka da se od sada oslobadjaju sviju naknada i taksa svi inozemni turistički avijoni za spuštanje, boravak i smještaj u svim jugoslavenskim aerodromima i hangarimà. Time je uvelike omogućeno, da turistički avijoni iz inozemstva, osobito iz sjevernih i zapadnih krajeva, gdje je turistička avijacija već vrlo razvijena, posjete tokom ljetne sezone, kada su prilike zà „avijatički turizam" nadasve povoljne, našu državu. I do sada su inozemni turistički avijoni dolazili k nama, ali u manjoj mjeri baš zbog spomenutih taksa, koje su medjutim do sada, a sve na temelju reciprociteta ukinute za turističke avijone u Austriji, Italiji, Madžarskoj, Rumunjskoj, Švicarskoj, Velikoj Britaniji, Japanu i sada kod nas.

GRADSKE VIJESTI

M. F. D. »Kolo«

kao VI jubilarnu priredbu prigodom proslave 35. godišnjice svoga opstanka priredjuje na Duhove, 9 juna 1935 u Biogradu na moru u prostorijama Grand Hotela „Ilirija“ VOKALNI KONCERAT. Na programu su kompozicije: Zajca, Jozefovića, Grgoševića, Mokranjca, Gotovca, Škroupa i Pokorny-a. Izvađači: 80 članova i članica muškog, ženskog i mješovitog zbora. Dirigent: prof. M. Stipičević. Početak u 8.30 sati naveče. Ulaznice sa sjedalom Din 10.— Stajanje Din 5.

Propagandni film protiv tuberkuloze

U kino „Balkan“ u utorak i četvrtak od 7—8 i 8—9 sati prikazivaće se besplatno propagandni film protiv tuberkuloze.

Kako je ovaj film vrlo zanimljiv i poučan, to se preporučuje gradjanstvu da ove prestave bezuslovno posjeti. Ulaz je slobodan i besplatan.

Rezultati u IV i VIII razredu gimnazije

U prošlu subotu saopšteni su rezultati u IV i VIII razredu realne i klasične gimnazije.

Rezultat u IV razredu je slijedeći: Od ukupno 125 učenika, 60 je pušteno na malu maturu (prolazi razred). Od toga broja 14 odličnih i vrlo dobrih đaka, oslobođeno je polaganja ispita, 40 učenika na popravni ispit 9 juna iz jednog predmeta, a 25 učenika palo je na godinu dana.

U VIII razardu realne gimnazije: od 35 učenika 1 je odličan, 10 vrlo dobra, 4 imaju popravni ispit na godinu nije nijedan pao.

U VIII razredu klasične gimnazije: 4 odlična, 3 vrlo dobra i 6 dobra a nijedan na godinu dana.

Kako se može iz prednjeg vidjeti uspjeh je u glavnom zadovoljavajući, tim prije kada se uzme u obzir pod kako se rđavim uslovima radilo naročito u pogledu gimnazijske zgrade. U VIII razredu uspjeh je više nego zadovoljavajući. Obzirom na ranije godine ova generacija im je prosječno približna.

Za privatni ispit do sada se prijavilo 84 učenika a vjerovatno da će njihov broj još porasti.

Za izaslanika ministra prosvete određen je g. Dr. Josip Pipenbaher direktor gimazije u penziji iz Ljubljane. On će izvršiti pregled rada u gimnaziji i prisustvovaće nižem i višem tečajnom ispitu.

— —

Za izaslanika ministra prosvjete na polaganju mature u ovd. Učiteljskoj školi određen je g. Dr. Stj. Matičević, profesor universiteta u Zagrebu.

Požar u gradu

U nedjelju prije podne oko 8 sati izbio je požar u drvarnici koja je bila iznajmljena kao nuzprostorija g. Todoru Đuriću drž. nadcesiaru, a vlasništvo je g. Ive Gojanovića, trgovca. Požar je izgleda nastao uslijed neopreznosti dvoje male djece koja su se u drvarnici igrala. Ona su prva i opazila požar, te su na njihovu viku dotrčali susjedi i za kraće vrijeme uspjeli da lokalizuju i uguše požar.

Šteta iznosi svega oko 2000.— din. Kuća je bila osigurana kod „Croatie“

ŽENSKA SVILENA MARAMA i jedan ključ nađeni. Vlasnik neka se obrati policiji.

Zeljeznička veza na Perkoviću

„Razvoj“ turizma preko Šibenika. — Poštanske prilike i pretinci

Često puta se desilo kao n.pr. prošle nedjelje, da brzi vlak koji dolazi iz Zagreba ujutro na Perković imao nekoliko minuta zadocnjenja. Medjutim vlak koji vrši lokalnu prugu izmedju Perkovića i Šibenika već je bio otišao, jer nije mogao da čeka više od par minuta, pošto ista lokomotiva po dolasku u Šibenik treba da krene sa novom kompozicijom na Perković. Tako se desilo da su putnici (a i pošta) koji su trebali doći u Šibenik u 8.40, došli tek u 13.30 časova, jer je i osobni slučajno imao zakašnjenja, a za svo to vrijeme čekalo se na Perkoviću. Kako su se ti putnici osjećali, i dali će se neko odvažati da dodje u Šibenik željeznicom, kada ovolike muke treba da pretrpi, o tome mislimo nije potrebno ni govoriti.

Ukinuli su nam jedan voz; putničke kompozicije su katkada, osim jednoga, sastavljene sve iz teretnih vagona, pa bar ovo malo što nam je ostalo neka bude u redu. Ali nažalost ni to!

A zamislite ako bi neki putnik imao da ide preko Šibenika za sjevernu Dalmaciju na pr. za Silbu ili Olib. Ako se slučajno zadocni i do po sata, parobrodi Jadranske plovidbe, ako se izvjeste, imaju tolik uviđavnosti pa će pričekati na eventualne putnike. Ali ako je to zadocnjenje veliko, kao što je slučaj bio u nedjelju, tim putnicima ne ostane ništa drugo, već da čekaju čak do četvrtka kada tek ide redoviti parobrod za ova mjesta.

Razumije se da o pošti i ne spominjemo, jer grad i okolna mjesta trpe od ovolikog zadocnjenja. Pa bar da je opravdano, ali je pitanje samo od desetak minuti više. Ovo se sve može izbjeći i to vjerovatno vrlo lako. Način bi trebali sami mjerodavni da pronadju. U svakom slučaju, ovaj primjer jedinstveno pokazuje, kako se pomaže „razvoju“ turizma i „ubrzavanju“ saobraćajnih veza. Ali upitanju je Šibenik!!!

— —

Poštanski pretinac služi svuda, da bi njegovi vlasnici imali što prije poštu. Medjutim to kod nas nije slučaj, jer pošta se dobija skoro u isto vrijeme kada izlaze listonoše po gradu. A sve zato, jer čujemo da je broj službenika na ovdašnjoj pošti veoma mali, te ovi i pored najbolje volje, ne mogu ovaj posao sami da otprave. Direkcija pošte morala bi da povede računa o ovome i da dodijeli potreban broj zdravih službenika, kako bi ti pretinci služili svojoj svrsi t. j. pošta bi se odmah po dolasku vlakova i parobroda morala stavljati u njih. O tome je uostalom do sada već više puta pisano ali nažalost uvijek bez uspjeha. Dokaze o slabom posluživanju pretinca mislimo ne treba ovdje javno istaknuti, jer bi bilo previše. Na šalter isporuke i na pretincima *morala bi se vršiti kompletnu službu od 7 sati ujutro do 21 na veče jer nije* pravo da toliko pretplatnika na pretince u gradu stoju na milost i nemilost.

Na taj način i predaja preporučenih pošiljka od 12—15 i od 19—21 nebi trebalo da se vrši na prvi sprat već kod redovitog šaltera.

Na najljepšem položaju grada neposredno blizu centra

prodaje se novogradnja

sa velikim teracama 3 kata i prizemlje sa prostranim vrtlom.

Nesretan pad sa motocikle

U nedjelju se desio sudar izmedju motocikla i jednih kola na putu za Drniš te je u tom sudaru teže povređen motociklista g. Dinko Aleksić. Do nesreće je došlo na ovaj način: gosp. Aleksić je dolazio ka Šibeniku i vozeći se brzinom od cca 30 km na sat spuštao se niz strminu više tvornice „La Dalmatienne“. U susret su mu dolazila kola kojima je upravljao g. Josip Delfin, trgovac. Kola su išla lijevom stranom puta i kada je motor došao u blizinu, skrenula su u desno. Uslijed buke motora preplašio se konj i naglo zastao tako da je motociklista sa motorom naletio na zadnji blatobran od kola. Od silnog udara odbačen je g. Aleksić zajedno sa motorom na granični kamen sa strane puta, a odatle na jedan poveći kamen u koji je udario glavom te se odmah onesvjestio. Tom prilikom zadobio je teže povrede po cijeloj glavi. Odmah je upućen u Banovinsku bolnicu gdje je pregledom konstatovano da su povrede teže prirode ali da nema, bar za sada, opasnosti po život.

Policija je povela istragu da utvrdi do koga je krivica što je došlo do ove nesreće.

SPORT

Proslava olimpijskog dana

„Osvit“ (rez.) – „Šibenik“ 3:3 (1:2)

U nedjelju je proslavljen u Šibeniku olimpijski dan. Po podne je na igralištu „Osvita“ održana prijateljska utakmica između mjesnih klubova „Osvita“ i J. R. S. K. „Šibenik“. U predigri je održan prijateljski susret u odbojci između sokola i Kr. mornarice, te se završio nerješeno.

Glavna utakmica između mjesnih klubova odigrana je u prijateljskom tonu i završila se nerješeno. „Osvit“ je izveo skoro kompletnu rezervu, koja je pokazala dosta dobru igru. Najbolji su bili Hohberger i Rončević III. Ostali prosječni.

„Šibenik“ je vrlo prijatno iznenadio. Uspjeo je da se pokaže kao ravnopravan protivnik. Taj mladi klub svakog dana pokazuje sve veći napredak. U njegovom timu ima par talentovanih igrača, od kojih vremenom mogu izići dobri futbaleri. Na Nedjeljnoj utakmici pokazali su prilično smisla za kombinatornn igru, ali im je najglavnija odlika polet koji unose u igru. Među njima istakli su se Bonačić i Milota, dok su ostali zadovoljili.

Sudio je g. Stipe Belamarić, slabo.

Publika, koje je bilo prilično, dosta je bučno navijala, čas za jedne čas za druge.

Zagrebačka opera i splitska opereta

Na pisanje nekih splitskih ozbiljnih i šaljivih novina o tome kako su šibenčani tražeći zagrebačku operu izgubili gostovanje splitske operete odgovaramo da se to nije dogodilo krivnjom šibenske „Nar. Tribune“, već samih splitskih diletanata (članova drame), koji su se, izgleda prepali prve kritike na koju su naišli, te odustali od ponovnog gostovanja u našem gradu — usprkos svojim tvrdnjama, da su im kod svih gostovanja u našem gradu priređene manifestacije aplauzom.

Drugi put kad se odluče na gostovanje u Šibeniku, neka nam ne šalju dramski ansambl prije operete, jer su im baš neke dramske „zvijezde“ pokvarile račune oko gostovanja operete. Ili pak ako misle, da se šibenčani **moraju zadovoljiti** i sa njihovim dramskim priredbama, tada neka svoj dramski ansambl upotpune sa svim onim licima navedenim u izjavi Uprave Spl. Kaz. Društva, štampanoj u „Novo doba“ od 29 5 t. g. Tada ćemo barem znati zašto plaćamo skupe ulaznice.

A što se zagrebačke opere tiče, moramo kazati, da kad bi Šibenik raspolagao sa subvencijama dodijeljenim Splitu za pokriće deficita kod 15-dnevnog gostovanja zagreb. opere, da bi se onda sigurno i u našem gradu ostvarilo gostovanje te opere.

B. B.

Pred otvaranjem „Jadrije“

Na kupalištu „Jadrija“ vrše se posljednje pripreme za ovogodišnju sezonu. Parobrodić „Jadrija“ već je sasvim gotov i spušten u more.

Uprava zadruge „Jadrija“ na sjednici je zaključila da se i ove godine naplaćuje po 1 dinar od onih osoba koja provedu noć na kupalištu. Ovo zato, jer ranije se za prenoćivanje nije plaćalo ništa, tako da se sa kupljenom jednom kartom moglo ostati i deset dana na kupalištu, dok su drugi, koji ne noće plaćali svakog dana kartu. Uzevši u obzir da je izdržavanje kupališta i plaćanje posluge, od čega svaki posjetioc ima koristi, skopčano sa materijalnim izdatcima, potpuno je na svom mjestu da se taj dinar naplaćuje. Osim toga uprava je zaključila da se ovo naplaćivanje striktno sprovede.

Novi zakupac bifea takodjer je izvršio sve pripreme. Cijene jelu i piću biće ove sezone jeftinije nego ranije, a pored toga kvalitet bolji.

Pokusna regata „Krke“

U okviru olimpijskog dana održate su pokusne regate P. S. K. „Krka“. Nastupile su četvorke i osmerci. Prvo je održana uspjela utakmica između dvije četvorke seniora. Dužina staze bila je cca 800 m až cilj kod starogа gata. Već je skoro pao mrak kada je održana trka između A i B. osmerca. U A osmercu veslala je ekipa koja će zastupati „Krku“ na ovogodišnjim takmičenjima, a u B neki stariji veslači iz osmerca i 4 veslača iz četvrca. Staza je bila cca 800 m duga, a B osmerac dobio je 7 sekundi tori, te je stigao za oko po lađe prvi na cilj.

Mnogobrojno građanstvo skupilo se na starom gatu i duž obale, te je srdačno pozdravilo Krkaše.

SUDIJA G. MATE KOŠTA koji je iz Knina bio premješten u Bogatić, pred par dana premješten je kod amošnjeg suda u Šibeniku gdje će stići još ove sedmice.

Najvažnije inostr. radio emisije

Utorak

20.15 *Bucarest* Fragmenti iz djela Verdia — 21 *Hamburg* „Mina von Barnhelm“ vesela igra od Lessinga — 22.10 *Wien* Orh. koncerat.

Srijeda

20.55 *Milano* „Puritani“ opera od Bellinia. — 21 *Hamburg* „Trorogi šešir“ balet od Falla.

Oglas licitacije

Kod Banovinske bolnice u Šibeniku održat će se dana 28 juna 1935 u 11 sati prije podne prva ofertalna licitacija za nabavku raznih živežnih namirnica za vrijeme od 1. jula do 30. septembra 1935 god.

Za potanje informacije mogu da se obrate ekonomatu bolnice za vrijeme uredovnih sati.

v. d. Upravnika :
u. z. Dr. RIZMONDO

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDAČNI ELIXIR
KUĆA UTEM. GOD. 1861
ZDRAVSTENI GORKI LIKER SVJETSKOG GLASA
Proizvadja jedino
R. Vlahov
ŠIBENIK

Šepurine

30 V 1935

Danas je poslije podne u dvorani prvog odeljenja Državne narodne škole odrzao gosp. Dr Romac, opštinski liječnik, prigodom dana tuberkuloze, zanimivo predavanje o tuberkulozi. G. Romac je ukratko objasnio je sakupljenim, kojih je bilo prepuna školska dvorana, historijat te za čovječanstvo pogubne bolesti i kako se ona razvija, te kako da se od iste mora čuvati. Sakupljeni seljani su sa interesom slušali ovo predavanje g. Dr. Romca.

Bilo bi dobro i pohvalno, kada bi naši opštinski ljekari više puta godišnje održavali ovako i slična predavanja narodu, a osobito o kužnim bolestima i čuvanju od istih, i kad bi po mogućnosti mogli ta svoja predavanja bioskopskim slikama popratiti.

M.L.

Silba

„Ribarima treba pomoći“...

Posljednjih dana lovi se u okolici Silbe velike količine t. zv. plavuše ribe — skuša, srdjela itd. Čujemo od ribara, da bi mogli dignuti 20, 30 i više kvintala, ali to nema smisla, jer — kako vele — nije moguće ribu ni prodavati ni darovati. Bio je slučaj ove sedmice, da je jedna ribarska družina od 10 ljudi — petnaest dijelova za 6—7 q skuša dobila nešto oko 300 din. Ostatak ulovljene ribe, koja se nije mogla prodati, razdijeljen je po mjestu. Druga grupa bacila je ulovljene bugve u more, jer je nije bilo moguće ni darovati.

Sada pak ribari love svaki drugi dan, jer im se neisplati ni močiti mreže ni gubiti noći, kada ribu nije moguće prodati.

Ranije je Ribarska zajednica na Sušaku’ preko svog zastupnika, uzimala bar bolju ribu, ali sada, od kako je ograničen ili bolje zabranjen izvoz naše ribe u Italiju, otpalo je i to.

Neophodno je potrebno, da se o ovome ozbiljno povede računa, ali i učini nešto, kako bi se spriječilo stradanje naših ribara, kojima je ribolov jedino vrelo prihoda. Ribarima svakako treba pomoći, da ulovljenu ribe mogu bilo kako unovčiti i to je svu!

Zar ovo, bar djelomično, nije moguće postignuti?

Unapređenje turizma u Silbi

Dne 26 maja tek. god. održalo je „Društvo za poljepšavanje mjesta i promet stranaca“ u Silbi svoju IV. redovitu godišnju skupštinu. Interes varošana za ovu skupštinu bio je ogroman, što je dokazao i sam posjet. Skupštini su prisustvovali skoro svi članovi društva prisutni u mijestu, kao i vrlo veliki broj prijatelja društva.

Po izvještajima funkionera može se razabrati, da je rad društva, kroz godinu 1934 bio upravo odličan. Društveni prihodi bili su 12,596.25 din.- što je sve utrošeno oko uredjivanja kupališta i pošumljivanje mjesta. Sami članovi društva učinili su dobrovoljno velik broj nadnica, što dokazuje da su ljudi shvatili važnost turizma i uvidjeli da je promet stranaca jedini način kojim će se ovaj siromašni kraj ekonomski podići.

Na samoj skupštini izražena je želja da se društvo, preko Saveza, obrati na nadležne, kako bi se poduzelo sve moguće, da se pospiješi razvoj prometa stranaca u mjestu i okolici.

Konstatovana je žalosna činjenica, da je baš sada, kada je Silba i okolica p razvoju, te su joj potrebne čim bolje veze sa gradom, ukinuta najzgodnija parobrodarska veza sa Sušakom. Na ovu prugu — Ulcinj — Sušak — računao je svaki stranac dolazeći sa Sušaka, a to za to, što je udobnije i kraće putovanje nego sa drugom.

Dalje se prema izvještaju vidi, da je lanjske godine posjet stranaca bio vrlo dobar — za 50 posto veći od zadnjih godina. Ove godine takodjer najavljen je dolazak velikog broja gostiju, koji će ostati dulje vremena na kupanju.

Pouzdano se nadamo, da će ova lijepa i korisna ustanova, poduprta od nadležnih, nastaviti i dalje svoj rad, čime će u velike koristiii Silbi i okolici.

T. K.

OP. UR. — Gosp. T. K. najljepše zahvaljujemo a u interesu Silbe molimo da nam često pošaljete vijesti koje ćemo rado odmah uvrstiti!

Violina stara 30 godina prodaje se jeftino. Upitati u administraciji lista.

Dućan srednji ili manji, ali sa što većim izlogom u centrumu Šibenika traži siguran platac. — Ponude na upravu lista.

Traži se kuharica za restauraciju na na kupalištu „Jadrija“. Potrebno je zdravstveno uvjerenje.

Pronalazač bakcilusa tuberkuloze i kolere

Robert Koch

Prigodom 25 godišnjice njegove smrti

Pored svijeta, kako ga dnevno vidimo, postoji još jedan — pun tajnosti — kojeg možemo upoznati po njegovom djelomično korisnim a djelomično strašnim djelovanjem — svijet bakterija. To je svijet najmanjih organizama koje dostižu jedva jedan do dva hiljadeta milimetara dužine, pa je jedino pod mikroskopom vidljiv. Svijet za sebe, raznih oblika i vrsti, koje naučnjaci razlikuju kao bakcile, bakterije, koke it.d. Mnoge vrste su pokretne, druge opet potpuno u miru no svima je zajednička nevjerovatna brzina i množenja.

Za čovjeka je glavno njihova podjela u korisne i opasne vrsti. Od prvih najveći dio bakterija nije samo potpuno bezazlen već igra jednu nenadoknadivu ulogu u gospodarstvu prirode. Mi ih nailazimo svugdje pa i u čovječjem tijelu (u ustima i crijevima, na koži i t. d.) Njihovo djelovanje je blagotvorno i vrlo važno za životne funkcije.

Ali ima i druge vrste bakterija, koje su uzrokom najstrašnijih bolesti, poznatih čovječanstvu. Tek je 50 godina od kad nam je ovaj sićušni svijet bakterija poznat. Dok su prije ljudi umirali ali bez i najmanjeg znanja o postanku takovih bolesti i efikasne odbrane protiv njih, — danas znamo da su bakterije u najviše slučajeva uzrok zaraznih bolesti. Zasluga toga oslobodjenja čovječanstva od tih strašnih muka, uspjela da uduzme od smrti mnogo žrtava, pripada njemačkom liječniku Robertu Kochu čiji 25. godišnji spomendan smrti pada 27 maja o. g. Robertu Kochu zahvaljujemo ne samo pronalazak bakcila tuberkuloze i kolere već i utemeljenje moderne bakteriologije uopće, koja se bez njegove temeljne radnje i daljnjeg izgradjivanja ne da ni zamisliti.

Rodjen 1843 g. u Clansthalu (Harz) kao sin jednog rudara, bio je Koch već sa 29 godina sreski liječnik. Već u ono vreme uspjelo mu je kod miševa i kunića dokazati da infekcione bolesti rana, prouzročuju bakterije a ustanovio je biljni karakter sitnih štapića, prouadjenih u krvi lica okoljelih od upale slizene (Milzbrand). Na temelju tih radnja bio je Koch 1880 g. pozvan u carski zdravstveni ured gdje se mogao isključivo posvetiti svom naučnom radu. Usljed novih istraživanja i pronalazaka preuredio je cjelu nauku o desinfekciji. Godine 1882 pronašao je bakcil tuberkuloze i time utemeljio svoju slavu. I kasnije znala se tuberkuloza kao zarazna bolest, na šta joj je uzrok i kako se prenosi bilo je sasvim nejasno. Pronalazak Roberta Kocha otkrio je neprijatelja i dao je mogućnost djelotvorne odbrane protiv njega. Bakcili tuberkuloze pojavljuju se pod mikroskopom kao vitki nepokretni štapići različite dužine i širine. Ustanovljeni u jednom tuberkulozno promjenjenom tkivu, diagnoza je nepobitna, to jest ustanovljena je ona strašna bolest od koje jedna sedmina cijelog čovječanstva boluje i gine. Liječenje ove bolesti, a nadasve mjera za sprečavanje njezinog širenja, omogućeni su tek epohalnom pronalaskom Dr. Kocha.

Dvije godine kasnije kao vodja njemačke kolerakomisije, poslate u Aziju, pronašao je u Kalkuti uzročnika aziatske kolere, takozvanog koma — bakcila. Ako onaj bakcil dospije u crijevo čovjeka umnoži se do nevjerovatnog broja i stvori jedan otrov, koji polazeći iz crijeva u krvotok prouzročuje u najviše slučajeva brzu smrt. Kochovim pronalaskom ova bolest izgubila je za nas svoje strahote, dapače u Evropi skoro nije ni poznata i ako je ta bolest prije na stotinu tisuća pokosila.

Godine 1891 preuzeo je Koch upravu, osobito za njega stvorenog instituta za infekcione bolesti, gdje je radio do svoje smrti. U slijedećim decenijima vodili su ga časni pozivi njemačke i inozemnih vlada u razne prekomorske krajeve u svrhu proučavanja kuge i drugih čovječjih i životinjskih zaraznih bolesti.

Već ova kratka nabrajanja svjedoče da nije bilo područje na polju baktereologije na kojem Robert Koch nije djelovao a ujedno pokazuje kako je mnogostran bio rad ovog naučnjaka, koji kao malo tko zaslužuje časno ime dobročinitelja cijelog čovječanstv.a

Zanimljivost

Sujevjerje kod pušača

Praznovjerje i njegove posljedice
Zašto milioni pušača u svijetu neće kao treći da zapale cigaretu istim palidrvcem

Nema valjda u svijetu raširenijeg praznovjerja nego što je vjerovanje pušača da ne valja istim palidrvcem kao treći zapaliti cigaretu, lulu i cigaru. To vjeruju Crnci u Kongu, Indijanci u Meksiku i Eskimi na Sjevernom Polu. Milioni pušača vjeruju da će onaj koji kao treći zapali istim palidrvcem cigaretu u bliskom vremenu na tragičan način završiti svoj život. Pisac ovih redova, takodjer, spada u one koji vjeruju u to, što mu ne će smetati da se malo opširnije pozabavi ovim sujevjerjem, jer da je sujevjerje po sredi, to je sasvim sigurno.

Za vrijeme englesko—burskog rata englesko ministarstvo vojske izdalo je svima vojnicima u Africi naredjenje da se jednim palidrvcem nipošto ne smiju zapaliti tri cigarete već, samo dvije. Originalan akt ove naredbe čuva se i danas u londonskoj arhivi ministarstva Naredba se završava riječima: „Treći vojnik će umrijeti!“

Borba na afričkom frontu vodjena je mahom u rovovima. Engleski vojnici su imali velike gubitke. Oni su noću mnogo pušili i stalno palili cigarete. Pošto jedno palidrvce obično traje za tri cigare te, treći engleski vojnik je, držeći pred sobom palidrvce, Burima obilježivao nišan i mahom glavom platio svoju pušačku strast.

Fanatični Buri nisu nikada pušili u rovu i nisu, naravno, ginuli tako ludo kao Englezi. Engleski vojni stručnjaci bili su uvjereni da se pogibija mnogih engleskih boraca može objasniti samo — tim paljenjem triju cigareta jednim palidrvcem.

Za vrijeme Svjetskog rata ovo sujevjerje se samo potvrdilo, jer su zabilježeni mnogi slučajevi, u kojima je treći vojnik u rovu, paleći cigaretu, poginuo. Medju ruskim, austro-ugarskim, njemačkim i italijanskim vojnicima na frontu u rovu vrlo često se moglo čuti ovo pitanje:

— Šta? Opet vam je poginuo jedan vojnik u rovu? Čudno!... Sigurno je treća cigareta bila?...

Avijatičari i mornari, takodjer, uporno su vjerovali za vrijeme rata da je treća cigareta zapaljena istim palidrvcem fatalna po čovjeku. Nikada italijanski mornar — koji je do skrajnosti već i inače sujevjeran — ne bi zapalio treći istim palidrvcem cigaretu. On će se radije odreći pušenja!

Jedini izuzetak u tom pogledu čine japanski vojnici. Oni su sujevjerniji od svih drugih naroda, ali od treće zapaljene cigarete se ne plaše. Upravo, i Japanci vjeruju da treća zapaljena cigareta donosi brzu i tragičnu smrt, ali uprkos toga, Japanac će zapaliti cigaretu u rovu i pušiti je, pa makar znao da će idućeg trenutka poginuti.

Kažu da su Japanci najstrasniji pušači na svijetu. U rudnicima gdje je pušenje najstrožije zabranjeno — kažnjava se dugogodišnjom robijom — Japanac radnik pali cigaretu i izlaže sebe i sve svoje drugove največim opasnostima. Za takve ljude odista ni sujevjerje ništa ne znači.

Zrakoplov za 500 putnika

Poznati engleski avijatičar Graham Wight, koji je upravo proputovao kroz Njemačku, objavio je senzacijonalnu vijest o zrakoplovu za 500 putnika. On tvrdi, da je potanko razgledao nacrte toga orijaškog troplešnjaka, koji će u Njemačkoj stupiti u promet u godini 1936. Avion će goniti parne turbine sa 120.000 konjskih snaga.

Novinski papir prodaje se u tiskari E. Vitaliani. 10 kg. din. 25.

Štampa i vlasništvo: Odlik. Graf. Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik. Hamilkar Vitaliani